

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

Lămuririle.

Valurile sinodului eparhial al diecezei noastre nu s'au așezat încă. Socialiștii, cari au luat rolul de conducători ai poporului românesc, își făcuseră mari iluzii și mare era bucuria lor, că în sinodul eparhial se va da bisericii lovitura de moarte. Doar ne aducem aminte de agităriile, aștăările premerse alegerilor sinodale, cari nu urmăreau alt scop, decât a agită spiritele, a băgă zizanie între oameni și astfel a pregăti terenul pentru un scandal, care să dea bisericii lovitura de moarte. Pregătiseră ei bine terenul, ba suntem informați, că Birăuț și cu buzatul său adjunct au fost anume trimiși la Caransebeș pentru a țineă aprins focul urei și numai așa ne putem explica îndrăzneala lui Birăuț, care — zice-se — a dat „naționaliștilor“ ultimatum, că dacă până Marți nu încep scandalul, el va părăsi Caransebeșul, și numai așa ne putem explica faptul, că cei mai mulți deputați s'au prezentat la sinod înarmați.

S'au păcălit socialiștii. Sinodul din Caransebeș a putut servi de model tuturor sinoadelor. Acolo nu s'a aruncat un cuvânt necinstit, nu s'a făcut vorbă de clacă, nu s'au apărut interese de clică, ci în toate lucrările sinodului s'a văzut numai și numai interesul deosebit pentru sanarea relelor din trecut, și înaintarea bisericii în viitor. Sinodul din Caransebeș a surprins plăcut pe toți credincioșii bisericii noastre. Nimeni nu-și putea da seama de cele petrecute acolo, dar fiecare om cinstit simțea o deosebită

satisfacție, că din încordatele lupte electorale deodată, ca prin minune, a răsărit pacea, cea atât de mult dorită și atât de necesară pentru biserică.

Numai socialiștii dela Arad, în frunte cu șeful lor, călugărul *Ciorogariu* nu se pot mângâia, că nu s'a produs scandalul. Fițiica acestor nefericiți „*Tribuna*“ dela Arad, în Nrul său dela 22 Aprilie, cu mare amărăciune își varsă năcazul asupra majorității (?) din sinod, că n'a scos afară pe cei-ce nu-l doresc pe *Ciorogariu* de episcop la Caransebeș. Dl dr. N. Ionescu a arătat cu dovezi nerăsturnabile caracterul nemernicilor dela Arad, lumea îi cunoaște prea bine, știe, că sunt niște flămânzi, vânători după interesele lor personale, niște lăcuste, cari au ros tot ce a mai fost la Arad și acum și-au aruncat ochii asupra diecezei Caransebeșului. *Ciorogariu* nu-și încape în piele. Drept mulțumită, că Il. Sa dl Burdia i-a făcut serviciu prin înapoierea unui manuscris neplăcut, ia acum ciomagul și dă . . . în binefăcătorul său.

Nu am mai perde nici un cuvânt la acuzele unor nemernici dacă dl dr. *V. Braniște* n'ar fi atât de naiv, că află de lipsă a da lămuriri. Nu ne imoartă, că dl dr. Braniște mai stă de vorbă și-l ia în serios pe *Ciorogariu*, carele umblă chiar și prin Pesta să confereze cu dl *Burdia* în cauza episcopiei din Caransebeș, dar ne imoartă felul, cum dă dl Braniște lămuririle, prezentând pe reprezentanții curentului nou, pe așa numiții *burdiști*, de niște oameni, cari ar fi avut lipsă de diferite considerări.

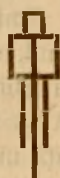
Nu! Pacea în sinod n'a fost adusă de oamenii dlui dr. Braniște, cari deja la începutul sinodului voiau să însceneze scandalul, ci meritul, că pacea a domnit și că s'a lucrat în mod cinstit este tocmai a acelora, cari huiduiți au fost și declarați erau de dușmani ai bisericii. Și pacea nu s'a produs din considerațiuni personale, ci din dragoste cătră biserică.

Ce înțales mai are accentuarea, că așanumita majoritate nu a putut să se sfătue prealabil? Dar' oare unde a fost în sinod majoritatea? Oare cei aleși sub lozinca *națională* ar fi fost capabili să mearge orbiș după dl dr. Dobrin sau altul, dacă aceștia ar fi dorit scandal în biserică? Nu. Nici odată nu ați fi putut avea pe partea voastră la scandale pe fruntași, ca Trăilă, Roșu, Petric etc. și nici odată n'ați fi câștigat pe un preot cu minte, ca dl Corcea, care prin propunerea sa a dat dovezi, că cunoaște năcazurile preoțimei, relele din biserică și că s'a prezentat la sinod să lucreze pentru binele bisericii.

Nu avem să motivăm mai pe larg. Cele petrecute în ședința secretă a majorității ne sunt cele mai bune dovezi. Dl protopop M. Popoviciu, din înălțimea scaunului prezidial, a apostrofat adecă pe dl avocat I. Roșu pentrucă în sinod ar fi votat cu dl dr. P. Ionescu, declarându-l de burdist. Dl I. Roșu designat în sufletul său s'a ridicat și a declarat în cel mai bărbătesc ton, că d-sa s'a prezentat la sinod ca deputat și nu ca membru al unei clice, declarând, că totdeauna va vota cu burdiștii, dacă propunerile

CHEAG

pentru strângerea brânzei, garantat, nestricăcios, se află în formă de esență în sticle și în pravuri la

„SEVERINEANA“

societate comercială pe acții în
CARANSEBEȘ.

lor vor fi făcute în interesul bisericii. Așa am stat cu afirmativa majoritate în sinodul din Caransebeș.

Să presupunem însă, că majoritatea ar fi observat ținuta recomandată de nemernicii dela Arad, se naște de sine întrebarea, că oare ce ar fi putut face în fața grelelor acuze, ce se puteau aduce în sinod?

Nemernicii din Arad ne fac impuțarea, că am fi ajuns în sinod prin abuz și prin presiune. Nu ni-s'a putut dovedi, că oamenii curentului nou ar fi ajuns prin abuz, dar' pentru orientarea publicului reproducem aici o epistolă scrisă de un *venerabil* (?) protopop în decursul alegerilor, ca să arătăm modul cum s'a lucrat din partea aceloră, cari cred că au ajuns în sinod prin mijloace legale. După alegerile preoțești, iată cum scrie un protopop: „Dle . . . tata d-tale s'a purtat azi nespuse de *ticăloșește*. A votat în contra mea, cu toate că știe, că are pe suflet astfel de lucruri, care le-ași putea esplota spre cea mai mare pagubă a sa. *Dacă nu vă veți purta bine Duminecă și nu ne veți da toate voturile din comună pentru dr. . . . și dr. . . . nu-l voi mai cruța nici de cum. Vi-le spun acum, ca să Vă fie spre orientare.* Te salut cordial

Atâta e epistola. Numele păcătosului nu-l mai dăm în lume. El și-a primit răsplata binemeritată dela preoțime, dar' oare cum stăteau cei *cinstiți*

în sinod, dacă li-se prezentau astfel de dovezi? Și apoi ce mai discuții interesante se puteau naște la verificarea dlui dr. Badescu, la afacerea cu *didactrul* dela institutul pedagogic de pe timpul, când dl *Drăgălina* era director, cu fondul de ajutorare al elevilor bolnavi, cu afacerea librăriei, când dl dr. Barbu singur a mărturisit și a dovedit cu acte, că d-sa a compus bilanțul fals, cu știrea și învoirea autorităților bisericești și când d-sa a declarat în fața sinodului, că *totdeauna* s'a lucrat cu bilanțe false, *ca să nu plătim prea multă dare.*

Intre astfel de împrejurări se naște ca dela sine întrebarea: Cine a avut mai mare lipsă de bunăvoință majoritatea sau minoritatea?

Știri politice.

Criza. După cum am avizat și noi în numărul trecut al foaiei noastre, M. Sa Regele nostru *Francisc Iosif I*, după o petrecere de 8 zile în capitala țării s'a reînapoiat la Viena, pentruca să întimpine părechia imperială germană.

Ancheta regală în privința crizei politice dela noi, s'a încheiat deocamdată fără rezultat. Majestatea Sa a spus prim-ministrului, dlui *Wekerle*, că hotărârea asupra situației o ține deocamdată în rezervă.

Aceasta situație nesigură a dat ansă la o mulțime de ședințe a diferitelor partide politice din țară, când mai liniștite, când mai zgomotoase, toate cu scopul vădit de a influența asupra bărbaiilor conducători.

Cu siguranță nu știe nime hotărârea ce o va aduce M. Sa Regele. Se zice, că aplanarea crizei se va face din Viena, unde M. Sa se va sfătui asupra ei și cu Moștenitorul de tron.

Impăratul Germaniei la Viena, a sosit Vineri în 14 l. c. la 10 ore a. m. dimpreună cu soția sa, ca să confereze și cu Regele nostru, informându-l despre chestiile pertractate cu regele Italiei, referitor la interesele triplei-alianțe. Viena a primit pe oaspeții distinși într'un mod foarte strălucit. Impăratul Germaniei a primit apoi în audiență pe baronul *Aerenthal*, ministrul nostru de externe. Se crede, că în aceasta vizită s'au dezbătut planurile viitorului celui mai apropiat. Dintre ministrii noștri au participat la serbări ministrul-președinte *Wekerle*, ministrul *I. Andrássy* și min. a latere contele *Aladár Zichy*. La primire au fost de față și prim-ministrul *Wekerle* și baronul *Féjerváry*.

Seara s'a dat un prânz de gală în Hofburg, cu care ocaziune Maj. Sa Regele nostru în toastul său și-a exprimat bucuria ce o simte pentru vizita împăratului *Wilhelm*, împărăția căruia în lunile din urmă și-a arătat credința sinceră față de noi, ca aliați ai lui, contribuind mult la aplanarea conflictului cu Sârbia, ceea ce e a se mulțumi numai împăratului *Wilhelm* și regelui *Victor Emanuil* al Italiei.

Impăratul *Wilhelm*, în răspunsul său, se simte fericit, că atât în Austria, cât și în Ungaria e primit totdeauna foarte călduros. Iși exprimă mulțumita pentru felicitarea călduroasă, cu care l-a distins Regele nostru. Declară, că în conflictul Austro-Sârb n'a făcut altceva, decât împlinirea datorințelor de membru al triplei-alianțe.

Convențiunea secretă între Austro-Ungaria și Japonia. Din prilejul, că arhiducele japonez *Naschimoto*, a petrecut mai multe zile în Budapesta, foile scriu mult despre o *convențiune secretă între Austro-Ungaria și Japonia*. Imprejurarea că prima oară Maj. Sa regele nostru a făcut vizita la arhiducele japonez, presa o explică astfel, că *Naschimoto ca trimisul împăratului japonez* a sosit la Budapesta, cu scop de a predă Majestății Sale duplicatul convențiunei secrete, subscris de *Micado-ul* (impăratul japonez) și astfel vizita n'a fost dată arhiducelui, ci *Micado-ului* reprezentat prin arhiducele *Naschimoto*.

FOIȚA.

In orașul fermecat.

(Urmare.)

— Nu cunosc! — făcu Adrian Ghinea cu răceală.

— Nu se poate! — făcu stăruitoare Lucia. Cum să nu fi auzit de Leonia Havrileț, concertista?

— Hm!

Pe urmă, Adrian Ghinea nu mai zise nimic. Un zimbet crud, mulțumit, trecuse ca o lucire de iad pe fața lui, și nu pierdea de istov.

Lucia, după o lungă tăcere, spuse iar, cu un oftat:

— Ah cum aș vrea s'o găsec!

Unchiul tăcu, se plimbă mult prin casă, pe urmă se opri în dreptul Luciei și rosti ca și cum i-ar fi dat o povață:

— Sunt multe nenorociri, ce e drept. Răul este, că dacă le luăm în seamă pe ale altora, este ca și cum le-am pofti și pe la noi.

Lucia oftă din nou; ca și cum nu auzise, chinuită de acelaș gând și suspină:

— Sărăcuța de ea!

Iar unchiul, spre a o smulge gândurilor ei, se opri iar:

— Știi, Lucia: mi-se pare că deseară mergem la Operă. Trebuie să-l vestim și pe Nestor.

IV.

Dl inspector domenal Neagu Bobotici, era foarte supărat în dimineața aceea. Mai întâi se zvonise, că guvernul care l-a numit, e cu un picior la sănătoasa. Apoi, peste noapte, pierduse la club, cam simțitor: leafa pe două luni și nu mult până la o treime din suma luată ca ipotecă pe case, pentru nevoile unui frate, care avea o moșioară. Această supărare l-a făcut să uite acasă portofelul, pe care copii l-au cercetat repede și când au văzut atâtea hârtioare albastre și-au închipuit, că sunt foarte avuți și acum erau din cale afară neastâmpărați.

Agata, care avea șase anișori, ținea cu orice preț să cânte la piano valsuri, când nici gamele nu le putea duce la bun sfârșit. Cecilia, cu un an mai mare, se rotia sărind cu cățelul în brațe, închipuidu-și că dansează. Serafita, spre zece ani, după ce rupsese ilustrațiile unui album al armatei, cu ofițeri zugrăviți în culori tari, o pagubă, care acum i-se părea lesne de iertat, se căzניה să prindă filele cu niște cuie în părete și strică tapetul.

Emil, student la filosofie, cu mustața mijind, stătea răsturnat pe o canapea și zăruia asurzitor dintr'o mandolină, încruntat, fără să ia seamă la nebuniile celorlalți. Nici odată nu se posomoră Emil, decât atunci, când îi trebuiau bani.

Dacă dl inspector Neagu Bobotici ar fi intrat acum, să vadă ce se petrece, ar fi dat din umere, iar dacă d-na Bobotici s'ar fi plâns, d-nealui ar fi răspuns nepăsător:

— Păpușele dumnitale, dragă!

Iar aceasta pentrucă d-na Bobotici nu-și desmierdă altfel copiii decât așa: dragile mele păpuși.

De astădată glasul mamei se auzi doar jenitor:

— Emil, copiii nu sunt cumiți!

Emil însă nu răspunse. D-na Bobotici spuse iar.

— Emil, treci cu toți copiii în față. Uite că vine fata să strângă.

— Ce-mi pasă, — răspunse Emil tare, poate să nu strângă, eu astăzi nu stau acasă.

— A, dumneata vrei să te plimbi? O să vedem.

— Ce! Mie-mi trebuie douăzeci de lei...

D-na Bobotici nu răspunse. O mamă rare-ori răspunde în asemenea împrejurări. Dar Emil se încăpățină:

— Ce, nu sunt băiat mare? Imi trebuie...

Serafita propti cu mâna foaia ilustrată, înainte de a o prinde în cuie, și se întoarse privind aspru la Emil, ca și cum cuvintele lui ar fi avut un înțeles oprit.

Tu! — făcu ea, ai s'o capeți, — și-i arată pumnul ei, un pumn ce nu înfricoșă pe nimeni.

Convențiunea asigură ajutorul reciproc a statelor din convențiune astfel, că la caz, dacă Monarchia noastră ar avea conflict cu Rusia, Japonia va întinde mână de ajutor monarhiei în părțile aziatice, iar Monarchia va presta ajutor în părțile europene, la caz, dacă Japonia ar avea conflict cu Rusia.

Criza.

Guvernul țării noastre, poartă de un timp încoace o luptă impunătoare și de o deosebită însemnătate pentru dezvoltarea tuturor popoarelor din patria noastră. De mult se tinde la noi, la independența economică. În multe și diferite rânduri s'a încercat, ca Ungaria cel puțin în cele economice, să fie independentă de Austria, ca cel puțin din sudoarea feții noastre noi să avem câștigul și să nu fim siliți a cedă totul Austriei. În urma comunizmului în cele economice am ajuns, că țara noastră este cu totul lipsită de comerț și industrie, cele mai însemnate izvoare de câștig pentru un popor.

Acum e sosit momentul, ca cel puțin o mică parte din programul economic să se realizeze.

Banca comună, adevărată are să ceară acum dela parlament indemnitate pe 10 ani, pentru a putea funcționa și pe mai departe ca bancă comună. Un punct cardinal al programului independenștilor este crearea băncii separate ungare. Și cei mai mulți membrii ai partidului independist crede, că e sosit momentul, ca cel puțin acest punct din programul său să se reali-

— Să știi, mamă, că-mi trebuie.

— Cum? — se auzi de dincolo. Atunci Emil trânti mandolina pe canapea, se ridică în sus și merse la mama sa.

— Negreșit îmi trebuie și cât mai curând; uite: sunt gata, plec!

— Oare pentru ce-ți trebuie?

Emil răspunse, oare-cum nemulțumit, dar totuși supus.

— De ce vrei să știi? Voi să ajut un prietin...

— Spune-mi numele, — făcu dna Bobotici, privindu-l pătrunzător.

— Nu-l cunoști. Tu nu l-ai văzut nici odată. Și dacă vrei să-ți spun, el nici nu bănuiește binele ce vreau să-i fac.

E cu adevărat sărac?

— O, asta n'ar fi nimic. Mai mult decât asta și-mi pare foarte rău, pentru că e unul din cei mai buni studenți. Uneori mi-se pare, că nici Mărescu nu știe carte cât Burducuș...

— Așa-l chiamă?

— Da, Petrișor Burducuș.

— Dar atunci e dintr'o familie cu destule mijloace.

— Asta n'o cred. Ar fi aproape de neînțeles.

(Va urmă).

zeze. Din această cauză, chiar în urma multelor stăruințe și capacitări n'au cedat, ci au pretins, că dacă în aceste momente n'ar fi posibilă realizarea totală a înființării băncii Ungare, cel puțin să se pună baza pentru viitor și să se înființeze banca de cartel. Politicianii din Austria, cari totdeauna au încurcat itele în țara noastră și a căror politică a fost, ca să desbina popoarele de aici și învrăjbindu-le, ei să poată pescui în turbure.

Urmarea uneltirilor și intrigilor austriace a fost, demisionarea guvernului nostru. Cu regret am luat la cunoștință schimbarea afacerilor, pentru că, dacă vre-odată și despre vre-un guvern s'a putut susține, că s'a muncit, apoi guvernul coaliționist de fapt a fost guvernul muncii.

În fața celor-ce se petrec înaintea ochilor nostri, în fața luptelor ce se poartă pentru independența economică a țării noastre, ce poziție au luat deputații naționaliști, așa numiții conducători ai poporului românesc? Ca totdeauna, așa și de astădată ei s'au pus în serviciul Austriei. Pare că e blăstăm pe bietul popor românesc, că tocmai în momentele cele mai însemnate, el să fie lipsit de adevărații conducători. Am avut ocaziune să aflăm mai zilele trecute despre ținuta Sârbilor, despre cari, noi sus și tare susținem, că sunt aliații noștri. Am aflat despre aceștia, că în congregația dela Ujvidék, cu mare însuflețire s'au alăturat la lupta poporului maghiar și alături de el pretind independența economică a țării.

Noi? Slăbănogul de Mihályi, care se numește președinte al partidului naționalist, a ținut să-și ridice și el glasul în parlament și să declare, că și ei se bucură de căderea guvernului. Oare în aceste momente de o deosebită gravitate nu era timpul potrivit, ca deputații naționaliști să întindă reprezentanților poporului maghiar mâna de aliați, să se fi angajat și ei, în numele poporului românesc la lupta pornită pentru eluștarea de drepturi, pentru țară, să fi dat dovadă, că nu se subtrag dela muncă, când vorba e de un interes comun. Ce tactică bună și folositoare era aceasta din partea deputaților naționaliști și cu un singur pas înțelept se puneau bază pentru pacea atât de necesară, pentru dezvoltarea poporului nostru, fie pe terenul cultural, fie pe cel economic.

Prin o politică nefericită s'a produs cearta între poporul nostru și cel maghiar. Este o luptă lipsită de orice

temeni, și folos aduce cel mult câtorva indivizi, cari între împrejurări normale n'ar fi în stare să trăiască bine.

Avem noi lipsă de ceartă? Avem noi lipsă de luptă? Avem noi lipsă, că la orice ocaziune să ne punem în serviciul acelora, cari totdeauna ne-au folosit de unelte pentru ajungerea scopurilor lor și apoi ne-au lăsat cu buzele umflate, ba și-au bătut și joc de noi?

Răspunsul e ușor. Trăim în Ungaria și prin urmare suntem avizați în prima linie la ajutorul poporului maghiar, cu care împreună am trăit peste o mie de ani, împreună, în cea mai deplină înțelegere am apărat țara de multele rele și cu atât mai vârtos una ar trebui să fim acum, când se tinde la dezvoltarea internă a țării, pentru că din înflorirea comerțului, industriei și economiei și poporul trage foloase reale.

Preoți și învățători! voi conducători naturali ai poporului, a sosit timpul, ca să dați dovadă, că vă pricepeți misiunea, împliniți-vă sfânta datorință, învățați poporul la dragostea creștină, conduceți-l pe calea cea adevărată, scoțându-l de sub influința socialistilor și amăgitorilor.

Legislație și justiție.

Proiecte de legi noi.

În ministeriul de comerț au fost întocmite următoarele proiecte de legi noi: „Proiectul de lege asupra răpaușului de Duminecă“, asupra „asigurării muncitorilor“, „concrenței necinstite“, „patentelor“ și proiectul asupra „căilor de comunicație și a vâmlor“.

Pentru regularea râurilor, dl ministru de agricultură, a înaintat Dietei un proiect, cu privire la navigația mai multor râuri din patrie, între cari să cuprindă și Murășul, Timișul, Bega, Someșul ș. a. Lucrările de navigare cer o sumă de 192 milioane cor. și ar fi să se execute în 25 ani.

Legi sancționate.

Zilele trecute, au fost sancționate și publicate noile legi de dare: art. de lege VI, 1909 despre *darea de casă*; art. VII, 1909 despre *darea de interes după capital și rentă*; art. VIII, 1909 despre *darea întreprinderilor obligate la publicitate*; art. IX, 1909 despre *darea generală de venit*; art. X, 1909 despre *darea de câștig*; art. XI, 1909 despre *manipularea dărilor publice*; și art. de lege XII, 1909 despre *manipularea unificată a prestațiilor publice*.

Ordinațiuni ministeriale.

Atestat de nevinovăție, în cazuri de foc, se cer dela primărie. Acest atestat, însă este numai primit de societățile de asigurare, dacă el este iscălit și de primpretorul. (Ord. minist. de int. 32706 din 1882).

Vânzarea mărfurilor, cu lipsă la măsură (d. ex. carne, pâne etc.) e privită ca înșelăciune. Ea trebuie dusă îndată — împreună cu un martor — la primărie sau la primpretorele spre constatare, pentru ca vânzătorul să fie pedepsit. (Ord. minist. de int. Nr. 70.000 din 1888).

Măcelarii și comercianții, nu pot fi juzi comunali, anume: măcelarii și micii comercianți de coloniale, nu pot fi primari comunali, deoarece, în înțelesul legii despre diregătoriile publice, juzii comunali având să controleze curățenia în măcelării și prăvălii nu pot fi controlori peste ei înșiși.

„Neamul Românesc“ oprit. De un timp încoaci nu ne-a sosit dela București escelenta revistă a dlui Nicolae Iorga. Credeam, că cine știe ce pedeci de tipografie sau de postă vor fi cauza întâzierii, acum însă primim informațiunea, că acestei reviste i-s'a detras debitul postal, cu un cuvânt, e oprită în Ungaria. Nu ne-am putut da seama despre motivele acestei dispoziții a guvernului și nici nu ne dăm părerea, ce ne stăpânește față de această dispoziție, în interesul binepriceput pentru binele public însă promitem, că ne vom da toată silința să aflăm motivele adevărate ale acestei dispoziții de oprire și dacă se va fi făcând pe baza unor informațiuni neexacte și greșite, vom face pașii de lipsă, ca autoritățile competente să fie corect informate.

O festivitate rară în Caransebeș.

Decorarea unui preot și a unui căpitan.

În Nr. 22 al ziarului nostru din a. c. am adus la cunoștința on. public, că veneratul paroh ort. rom. local dl *Ioan Stoian*, a fost decorat din partea Majestății Sale cu *crucea de aur cu coroană*, în urma serviciilor sale prestate cu atâta devotament timp de 30 ani, atât pe terenul învățaturii religioase și moralei la ostășimea din loc, cât și pentru serviciile prestate pe terenul cultural public.

În ziua de 1 Maiu s'a săvârșit decorarea, în următorul chip: S'a comandat o companie de soldați într'o sală mare a cazarmei, de față fiind tot corpul ofiteresc și subofiterii de toate gradele. După ce s'a făcut salutul militar după toate formalitățile, dl colonel-loc. Emil cav. Sperl de Raabthal a rostit un discurs ostășimei, în termeni bine simțiți, după care a atârnat cu mâna proprie la pieptul veneratului paroh Ioan Stoian decorația; iar la pieptul valorosului căpitan *Corneliu Cosgaria* decorația „*signum laudis*“, în semn de recunoștință din partea M. Sale pentru serviciile militare exemplare ale acestuia din urmă. Pe când miliția și ofiterii prezenți au dat onorurile militare celor decorați.

Pe fețele ambilor decorați se putea ceti mulțumirea și manifestațiunea sufletească față de Majestatea Sa, care nu a uitat a răsplăti

munca cinstită și activitatea eminentă a acestor distinși bărbați, în ramul lor de activitate.

Atât părintele Stoian, cât și dl căpitan Cosgariu, au mulțumit în termeni entuziasmați Majestății Sale, pentru înalta-i grație, cât și corpului ofiteresc și ostașilor prezenți, pentru onorurile și participarea lor la festivitate, după-ce a urmat un întreit vivat! la adresa M. Sale, întâi de dl colonel, urmat fiind apoi de toți cei prezenți și de armată.

După sfârșirea acestei festivități, rare de altfel la noi, corpul ofiteresc a arangiat un prânz festiv, în onoarea celor decorați, unde s'a toastat și petrecut cu mare animație.

Din partea noastră trimitem celor decorați sincere felicitări, cu exclamarea: Doamne trimite cât de mulți ostași vrednici la altarul Tău, ca părintele *Stoian*, căci fericită e turma încredințată unui astfel de păstor brav!

NOUTĂȚI.

KĂLINDAR SĂPTĂMĂNAL.

Anul 1909. Luna Maiu. (Florar) are 31 zile

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	10 Simion Zilot	23 Desideriu
Luni	11 M. Mochie	24 Ioana
Marți	12 P. Epifanie	25 Urban
Merc.	13 C. Gliceria	26 Filip
Joi	14 M. Izidor	27 Ioan
Vin.	15 P. Pahomie	28 Wilhelm
Sâm.	16 P. Teodor	29 Maximilian

Dumineca Rusaliilor, ev. Ioan, c. 7.

„Iară în ziua cea mai de pe urmă, cea mare a praznicului . . .“

Știri personale. II. Sa dl deputat diețial Constantin Burdea a plecat Duminecă în 16 l. c. la Budapesta pentru vre-o câteva zile. — Dl primar, Octavian Bordan a plecat în chestii oficioase la Budapesta în 17 l. c. seara, de unde se va întoarce deabia Duminecă în 23 l. c.

Numiri. Maj. Sa a numit în postul de subjudecători, la tribunalul din Lugos pe dnii: Zobay Ferencz din Zzombolya și pe dl Petru Both din Lugos, până acum notari la jud. cerc. de acolo.

Strămutări comitatense. În cougregația de primăvară a comitatului nostru s'a decis următoarele strămutări de oficianți: dr. Bădic Ivan pretor în Făget, l-a strămutat la Orșova; Homoky Béla pretor în Sacul, la Bocșa-nemțească; Perjessy János pret. în Caransebeș, la Făget; Tomka Victor pret. în Reșița, la Caransebeș.

Parastas pentru A. Mocsonyi s'a ținut în catedrala din Sibiu în 16 l. c., oficiat fiind de însuși I. P. S. Sa Mitropolitul I. Mețianu.

Conzistor plenar în Caransebeș, s'a ținut în 16 l. c. st. n. sub presiul I. P. C. Sale părintelui arhimandrit, vicar episcopesc, *Filaret Musta*. Prezenți au fost: dr. Iosif Tr. Badescu, dr. Petru Barbu, dr. Valeriu Braniște, Constantin Burdia, Andrei Ghidiu, Titu Hațeg, Ioanichie Neagoe, Traian Oprea, Ioan Pepa, Gheorghe Petrescu, Ioan Pinciu, dr. Gheorghe Popoviciu, Mihail Popoviciu, Ioan M. Roșiu, Spiridon Șandru, Ilie Trăilă, dr. Petru Zepeneag, fiscul conzistorial dr. Ștefan

Petroviciu și secretarul conzistorial Cornel Cornean. Alegerile supletorii la Sinodul eparhial să vor ținea: Cele preoțești Sâmbătă în 5 Iunie n. Cele mirenești Duminecă în 6 Iunie n. scrutiniul în 13 Iunie n. Despre alegerea noului episcop, aflăm că, în această ședință s'a luat hotărârea, fixându-se alegerea pe ziua de 12 Iulie st. n. în ziua de Sftu Petru și Pavel.

Sanatoriu pentru ofiticoși lângă Caransebeș. Societatea sanat. sub prezid. princ. Iosif, de mult se ocupă cu ideea, ca să zidească un sanator pentru ofiticoși în comitatul nostru. „Comunitatea de avere“ a îmbiat pentru acest scop un încântător loc gratuit. În chestia aceasta apoi în 12 l. c. au sosit aici dr.-ul primar dela sanatorul din Giula dr. Geszti József, însoțit de alți fruntași din capitală și din comitat, spre a stabili locul zidirei. Primarul Octavian Bordan a oferit din partea orașului codrul Teuș, pe care comisia călăuzită de primar, — l-a numit adevărat paradis. Deoarece însă, Teușul la apusul de soare e deschis, comisia nu l-a aflat de corăspunzător. La aceea apoi „Comunitatea de avere“ a recomandat locul de lângă calea ferată de pe hotarul comunei Obreja, în poiana încântătoare, ce se numește Bocan. Comisia a rămas satisfăcută de acest loc și e mai mult ca sigur, că se va întreprinde pașii de lipsă. Sanatorul va fi provăzut cu 100 paturi, așa că acesta va fi al 3-lea sanator din patrie, în rang, după celelalte, ridicând totodată și orașul nostru la un nivel însemnat.

Nou secretar și referent școlar la conzistorul diecezan din Caransebeș, au fost aleși în ședința plenară din 16 l. c. în persoana dlor: *Cornel Cornean* secretar definitiv; iar dl *Ștefan Jianu* referent școlar provizor.

Concert de copii. Elevii școlii elementare din Caransebeș, în 6 l. c. sub conducerea dlui învățător Biró Sándor, vor aranjă în sala cea mare dela Lichtneckert un concert împreună cu 3 pieze teatrale de câte un act.

Escursiune de studiu. 55 elevi ai gimnaziului sup. din Caransebeș, sub conducerea dlui director Kalkbrenner Antal și a profesorilor Elekes Pál, Kiss Albert și Holitsch Gábor, au plecat în 19 l. c. într'o escursiune de studiu, luându-și de țintă centrele Orșova—Buziaș—Oravița—Stajerlakanina—Marilla și împrejurime, rămânând pe acolo vre-o 4 zile.

Damele nu întrebunțează creme și alte unsori ci numai *Kristalinul*, o massă compusă din plante, care înfrumusează pelea și o preface albă ca neaua delătără sbărciturile, prorumperele petele de ficat etc. dându-i forma tinereței. De căpătat ori și unde. — Prim magazinul pentru ungaria Budapest, Strada Baross Nr. 91. Prețul unei cutii de probă 50 bani, cutii cu 1 și 3 coroane. Săpun de Kristalin 1 cor., pudră de Kristalin 1 cor. Expedări pe poștă zilnic să efeptuesc.

Conferența funcționarilor publici din patrie ce se va ținea la băile Herculane, în 30 ale lunei curente, dă semne a fi bine cercetată, deoarece din toate părțile țării, se înscriu participanți cu duimul.

Opid nou. Ministrul de interne a numit comuna Târnova din comitatul nostru de opid.

Sfințire de steag. *Corporațiunea meseriașilor din Caransebeș* dimpreună cu reuniunea de cântări a meseriașilor aflători în sinul acestei corporații, își ține în 30 Maiu 1909 sub patronul Ilustrității Sale doamnei *Sidonia Constantin Burdea* născ. *Nimu* și a prea stimatei doamne *Sofia C. Schwab* născ. *Werler* ca nașe a steagului *duplu festival al sfințirii steagului*, la care Vă invită respectuos comitetul aranjator. Programul tuturor serbărilor îl vom aduce în Nr. viitor.

Regele englez Eduard în timpul cât va petrece la Marienbad se va întâlni cu ministrul - președinte francez *Clemenceau* și apoi însoțit de secretarul de stat *Grey* va călători la Ischl, unde va fi oaspele Regelui nostru. Tot atunci va petrece la Ischl și ministrul nostru de externe baronul *Aerenthal*, care va conferi cu *Grey*, asupra mai multor chestiuni internaționale. Dorința cercurilor politice mai înalte dela noi, este ca relațiile bune ale Monarchiei noastre cu Anglia, să iee din nou un mers îmbucurător.

Sub scutul „naționalismului“. Cetim în „*Lumina*“ din Budapesta, sub titlul „*Daraverele „Tribunei“*“, urmat de sub titlul „*Destăinuirii senzaționale*“ o scrisoare lungă, a dlui *Avram Indreica* fost martir-strohman al „*Tribunei*“, suferind greul temniței pentru niște aventurieri à la *Russu-Șirianu et. comp.* Cetind scrisoarea dlui *Indreica*, orice om cu mintea sănătoasă, se cutremură de cele auzite și o scârbă împreună cu groază i-se naște în mărunțai, constatând justele destăinuirii ale dânsului, contra celor din tufă, cari sunt grupați în jurul „*Tribunei*“, ca o haită de hiene și de lupi în jurul națiunii române. Câți capi de familie au ajuns în starea desperată, în urma rafinării „tribuniștilor“, câte blăstămuri s'au vărsat asupra lor, înaintea eșirei la iveală a dlui *Indreica* și câți îi vor mai urmă încă, până când nația, care e fanatizată de acești derbedei „naționațiști“ își va veni în ori, dându-le cu piciorul în coaste.

Zidirea din nou a fabricii de petrolu din Orșova, după ce a fost ars, s'a încredințat inginerilor *Ast Ede* și soții din Budapesta, cari deja în luna aceasta se vor apuca de construire.

Preot cămătar. De vre-o câteva zile în comuna Bănești se află trei juzi dela tribunalul din Arad, însoțiți de procuror și de notarul tribunalului, pentru a lua în dezbatere procesul intentat preotului *Ilie Budugan* acuzat de cămătărie. Numărul martorilor trece peste 100. Preotului *Budugan* i-se pune în cârcă vre-o 60 cazuri de cămătărie, luând dela popor procente după bani, cereale etc., cu mult mai mari decât cum permite legea. Pertractarea va dura mai multe zile. — Când un păstor sufletesc a turmei sale încredințate cu sfințenie, e în stare a jupui poporul, ce să zicem atunci de alți speculanți?

Fapta îngrozitoare a unei mame. O femeie de 32 ani, care a trăit necăsătorită cu un muncitor într'o odaie a etagiului al treilea din Viena, a aruncat pe fereastră pe doi copilașii săi, apoi a sărit și ea din fereastra odăii. Toți trei au căzut pe pardo-

seala curții, zdrobindu-și trupurile în mii de bucăți. Sărăcia mare a fost motivul acestui fapt înfiorător.

Grevă. Funcționarii poștali din Paris, cari abea încetaseră cu greva, acum susținuți de socialiști și de funcționarii dela căile ferate, au izbucnit cu o nouă grevă, pretinzând îmbunătățirea sorții. Guvernul francez a luat aspre măsuri și a destituit pe mai mulți funcționari, cari agitau pentru grevă.

Arși. Doi copilași, unul de 2 ani, altul de 3 ani, a țăranelui *Simeon Ardelean*, dintr'un sat din apropierea Aradului, au rămas singuri în odaie, — și s'au jucat „d'a focul“. Odaia s'a aprins, un băiat a ars, cel de al doilea s'a ales cu rane grave, din care cu greu va scăpa.

Crima din Borlova. Ianăș I. din Borlova înfuriându-se, pentru că *Arnăuț Ianăș* a trecut cu oile pe lângă moșia sa, a luat săcurea și cu o lovitură puternică a despicat capul lui *Arnăuț*, care a murit pe loc. *Jandarmii* au arestat pe criminal.

Feciorii plugarilor și secerișul. În urma lipsei de muncitori pentru lucrările de câmp, administrația armatei făcuse încercare de a da soldaților îngăduință de trei săptămâni pe vremea secerișului. S'au folosit de acest favor 47 mii de feciori, dintre cari 25 de mii în Austria, 22 de mii în Ungaria. Îngăduința la seceriș se va da și în anul acesta.

Grâu sălbatic. În Palestina s'a descoperit grâu sălbatic, care se crede că e strămoșul grâului de azi cultivat. S'au aflat lanuri întregi de grâu sălbatic, care crește în ținuturile cele mai petroase, chiar acolo unde altă plantă nu poate crește afară de mușchi. Secetele sau ploile prea mari nu-i strică. Spicele și boabele sunt mai mari și mai frumoase ca ale grânelor cultivate. S'au făcut încercări de a cultivă acest grâu și în alte ținuturi și s'a ajuns la rezultate foarte bune. Astfel în curând vom ajunge la un soi de grâu, care nu va suferi atât de mult din cauza secetelor sau a ploilor mari.

Omor. Pe hotarul comunei *Porcești*, s'a găsit cadavrul lui *Nicolae Dragomir*, de acolo. Om în etate de 76 ani. Căzutul între tâlhari a fost găsit într'un tufiș, cu capul sfărâmat. Lângă mort era o săcure și o piatră mare pline de sânge.

Zilele trecute și-au ținut învățătorii de stat și comunali din cercurile *Oravița*, *Bozovici* și *Iam*, adunarea generală în *Ciclova-montană*, la care învățătorul comunal din *Granița P. Budescu* a ținut o prelegere model din *Geografie* cu elevii școlii din *Ciclova-mont*.

Din Rusia a sosit la adresa sf. mormânt din Ierusalim o lumină uriașe. Aceasta lumină însă a atras atențiunea oficianților vamali, pentru greutatea ei. Cercetând-o cu de-amănuntul, s'a aflat, că în mijlocul luminei se află o țevă de fer, care cuprindea 3 klgr. dinamită, care la caz de explozare ar fi dărâmat biserica întregă. Oficiantul vamal, care a descoperit aceasta mișelie a fost premiat. Se crede, că *Ovreii* din Rusia, neputând altfel să se răzbune pe muscali, pentru terorismul lor față de ei, au recurs la cea mai mișelească răzbunare, — la distrugerea așezămintelor sfinte creștine, prin lumini și alte moduri ascunse.

Atragem atențiunea cetitorilor la publicațiunea aflătoare între anonțuri referitoare

la coasele de oțel de *St. Anton*. — Acela care într'u adevăr dorește a introduce coasă bună, să nu întârzie a procura catalogul despre prețurile acestor coase renumite.

Din străinătate.

Din Turcia.

Răzvrătirile și vărsările de sânge din Turcia, cari au pus în uimire nu numai împărăția credincioșilor semilunei, ba aproape întreagă lumea civilizată, se crede a merge spre sfârșite. Fostul sultan trăește acum ca prizonier în vila *Allati*, sub stricta supraveghiere a celor, cari odată tremurau de groaza lui. Teroarea și fărădelegile crudului *Abdul Hamid*, au fost făcute spuză, de poporul asuprit, care stors până la măduvă, s'a răzbunat cumplit asupra lui și asupra lingăilor ce-l încungiurau. Toată lumea, acum își ațintește privirile asupra noului sultan: *Mohamed V.* Zilnic sosesc telegrame de felicitare din partea puterilor străine și recunoaștere, din partea lor în tronul turcesc a noului sultan.

— În toate părțile țării decurg arestările acelor, cari au luat parte la mișcările anticonstituționale. Judecătorii lucrează din greu zi și noapte, la restabilirea ordinii, aducând totodată și mai multe sentințe de moarte, cari de altfel se și execută la moment.

— Averile sultanului sunt confiscate de guvernul turcesc. Spre acest scop, o comisie a intrat în palatul *Yildiz*, al sultanului detronat, și după o cercetare de 4 zile, în chilii ascunse, au dat de niște averi, ca din povești. Averele aflate se apropie la suma de 300 milioane funți. Prin confiscarea acestei averi, Turcia a ajuns într'o stare materială bună.

— Noul sultan al Turcilor, a fost încins cu spada lui *Osman*, Luni în 8 Maiu. După-cum spun foile turcești, noul sultan și-a redus plata dela 50.000 lire, la 20.000 pe an.

— Se svonește, că fiul sultanului detronat: *Eddin Burhan*, ca să răzbune pe tatăl său, a ridicat cu învoirea exsultanului un milion funți turcești dela o bancă unde au fost depuși spre păstrare, cu scopul de a se înarmă și a merge cu forța contra Constantinopolului!

— Între Turci se susține, cu siguranță, că fostul sultan va fi dus în fața tribunalului și posibil va fi judecat la moarte.

— Între noul sultan și Turcii tineri s'au iscat deja neînțelegeri, anume, sultanul dorește, ca averile confiscate ale exsultanului să se folosească spre plățirea datoriilor țării, pe când turcii tineri voesc, ca acești bani să se folosească, numai pentru armată.

Așa se vede, că în urma atâtor frecări între ei, va izbucni o revoluție înouă cu mai mare putere; iar steaua imperiului turcesc se clătină.

Apropierea Franco-Germană.

Franța și Germania, aceste țări dușmane de moarte una alteia, încă de pe timpul lui *Napoleon*, eroul francez, după-cum se arată semnele, se vor împacă, ba se plănuiește chiar o alianță între aceste două puteri. În scopul acesta, unul din cei mai de seamă reprezentanți ai păcii, a pronunțat, zilele trecute la *Berlin*, în palatul senatului, un discurs în limba franceză, asupra lipsei de o apropiere franco-germană.

Independența Bulgariei.

Toate puterile europene, au recunoscut independența Bulgariei, prezentându-și felicitările lor, prin diplomații atașați la Sofia (capitala Bulgariei). Regele Bulgariei a primit cu mulțumită gratulările. Guvernul bulgar, din oficiu a înștiințat pe guvernele statelor străine, că titlul oficios al regelui va fi: „Regele Bulgariei“.

Din Olanda.

Wilhelmina, regina Olandei, a dat viață unei fetițe, care după legile țării va moșteni tronul Olandei. Regina Olandei, mama noul-născutei, acum e de 29 ani, e măritată după Heinrich, principe de Meklenburg. Frânele și conducerea statului, sunt cu totul în mâinile reginei, și nici-decum în a bărbatului, căci acolo e cu totul întoarsă lumea, nu ca aici la noi, așa, că femeia are aproape mai multe drepturi ca bărbatul.

Alt cutremur în Italia.

Un puternic cutremur de pământ, însoțit de o îngrozitoare uruitură suptpământeană, au pus în spaimă locuitorii din jurul lui Regio de Calabria, zilele trecute.

Vifor pustiitor în America.

Vifor îngrozitor a bântuit, în zilele din urmă în America de Nord, *distrugând multime de sate și orașe*. La Chikago au fost ucise multe persoane. La Memphis deasemenia sunt mulți răniți. În Atlanta (Georgia) numărul victimelor, în urma viforului, de acum 3 zile se urcă la 600 morți și răniți. Pagubele se urcă peste 500 milioane dolari.

Bibliografie.

Centenarul lui Edgar Poë. Pentru a sărbători centenarul marelui scriitor american Edgar Allan Poë. „Biblioteca pentru toți“ a dat la lumină un volum de *Povestiri extraordinare*. Nr. 451 alese printre cele mai caracteristice ale celebrului scriitor. La noi au mai apărut și alte traduceri după operele lui Poë. Traducerea de față a fost săvârșită de cunoscutul literat de pe peste munți, dl Iosif Schiopul și are asupra celor anterioare avantajul că e făcută direct din englezește. Povestirile din volum: „Inima trădătoare“, „Scrisoarea furată“ și „William Wilson“ sunt chintesența operei așa de curioase, de paradoxale, de fantastice a acestui scriitor, socotit ca unul din cei mai mari reprezentanți ai artei romantice. Prețul volumului 30 bani.

A se cere gratis la Librăria editoare Leon Alcalay, București, catalogul complet al acestei Biblioteci pentru toți, cari se sporește în mod regulat cu câte 2 volume noi pe fiecare săptămână.

Loc deschis. *)

Alegeri libere . . . și curate.

Le place foarte mult țutuliuștilor, pardon naționaliștilor noștri a se lăuda, că la noi în biserică fiecare poate să voteze liber și fără silire.

Așa ar trebui să fie, dar de fapt nu e așa. Prota Pinciu, al cercului Ciacova, ma-

*) Pentru cele cuprinse aici redacția nu ia răspunderea.

rele naționalist (cunoscut ca atare de când a corțesit pentru grof Karácsonyi) înainte de alegerile sinodale — deși toată iarna a fost bolnav — a început cu vizitațiunile canonice etc., unde n'a avut încredere în preoți și învățători și-a pus pe alții, ca să corțesească pentru candidații săi.

Văzând însă că turneul său n'a avut rezultatul dorit și fiindcă preoțimea cercului a îndrăznit să aleagă alt preot pentru sinod și nu pe D-Sa, s'a supărat — ca și când ar avea vre-un drept ereditar asupra membriei în sinod — și a început cu răzbunarea, ceace de altmintrelea a și promis-o deloc după alegere.

Prima comună luată la țintă a fost comuna Banlac, unde a și sosit Luni de dimineață în ziua Ss. 40 de mucenici. În timpul când preoții și învățătorii erau la s. biserică, unde veniseră și credincioșii de cinste, prota se sfătuia afară de biserică, pe la comuna politică cu tovarășii săi de principii: doi indivizi din sat, cari nu contribuiesc cu nimic la susținerea comunei bisericesti, ba unul nici nu e căsătorit bisericeste. Cu acești oameni se sfătuiește prota Pinciu, pe aceștia îi chiamă la dânsul, umblă de braț cu ei, cu ce scop se vede din efectul consfătuirilor acestora și anume acești tovarăși ai lui Pinciu se laudă, că vor să facă, s'au poate au și făcut arătări contra preoților etc. (compuse de prota și scrise de ei.) Cu astfel de scopuri și pe la astfel de oameni venind prota — nevoind nici să convină cu preoții — să nu creadă, că și-a mărit vaza, din contra s'a deșos și înaintea oamenilor de bine nu numără mai mult, decât aceia, cu cari s'a însoțit.

Facem atent pe dl prota Pinciu, să facă bine pe viitor, a se feri de astfel de manopere, căci noi credem, că D-Sa va ști mai bine ca noi legile bisericesti, să ia aminte, că D-Sa ca paroch în Ciacova, deși e protopop, n'are drept de ingerințe în alte parohii, și nu-i este permis să agite tulburând pecea între păstori și turmă — destul a fost cu Ciacova — și dacă nu se va sfii, să o tulbure, nici noi nu ne vom sfii a-l da pe mâna nu numai a autorităților bisericesti, ci și a celor civile, și atunci vom vedea cine va trage scurta.

Mai mulți credincioși.

* * *

Alegere în Lăpușnicel. Din comuna Lăpușnicel ni-se scrie:

În comuna Lăpușnicel în 21 Martie a. c. s'a ținut sinod parohial pentru alegerea a doi deputați mireni la sinodul eparhial. Candidați au fost: Dl Iuliu Novac și Dl Petru Borțun primforestier al com. de avere, de altă parte au fost: Dl Ioan Sârbu și Dl Aurel Moaca.

Votarea a decurs în ordine. Rezultatul a fost: Dl Petru Borțun a primit 108 voturi, Dl Iuliu Novac 105 voturi și Dl Ioan Sârbu 7 voturi. La urmă fiind întrebați niște votați de a lui Dl Ioan Sârbu, despre cari știam de mai de mult, că vor vota pentru I. Sârbu, că de ce n'a dat votul pentru Ioan Sârbu, — au răspuns — nu am dat, pentrucă vedem că cei dela Lugoj, au recomandat în programul lor, nu nouă, ci la alte cercuri, cum is Zgribești și Jebel, persoane pe care le cunoaștem, că sunt guvernamen-

tali, numai ascultăm de ei, mai bine alegem pe cari îi cunoaștem, — fu răspunsul votaților.

Mai ziseră: noi nu avem paie în cap să credem cum zic d-lor în program: În jurul acestora grupați-vă fraților alegători, că acești candidați sunt spre binele bisericii și apărarea ei de orice influențe stricacioase. Ne lăsam de programul lor — că vedem că nu e curent. Atâta pentru 21 Martie a. c.

Mai avem ceva de nou d-le redactor! Iertați, că ne apropiem și mai tare. Pe periodul anilor 1906, 1907 și 1908 s'a ales la noi epitropie parohială — când s'a ales unii epitropi înrudiți, — ba unul fu și pedepsit cu închisoare de stat.

Despre aceasta s'a făcut recurs la Ven. const. Am așteptat zi de zi ordin pentru noua alegere de epitropie, — dar ce se vezi, — espiră periodul susamintit și ordină dela Ven. const. ca'n palmă.

Dacă merge traba așa știm noi și alt loc de auzit, dacă Ven. const. nu ne aude nu ne vede.

Dăm și noi tot dreptul domnilor acolora, cari știu aceste dureri, să facă rânduală în toate privințele la mult Ven. consistor diecesan.

Căci altcum, de sine înțeles, ajungem la o ruină totală.

Mai mulți.

ECONOMIE

— *Pe marginea straturilor de legume*, se potrivește mai bine a sămăna sau a sădi: măghiran, cimbru, hajmă, busuioc, levandulă și fragi.

— *Pentru a depărta furnicile de pe pomi*, să pregătește o apă tare de săpun, cu ca e să udă locurile pe unde umblă furnicile, sau trunchiul (trupina) pomilor.

— *Cum se poate cunoaște o vită, că nu e sănătoasă?* Stă tristă, nu mânâncă, bea apă multă, sau în unele cazuri nu bea de loc, nu rumegă. Părul este sbârilit, uscat și fără lustru. Ochii îi sunt stânși, urechile blegoșate, pelea e caldă, dacă introducem mâna în gură, arde ca focul, suflă greu, inima-i bate repede.

— *În luna lui Maiu (Florar)*, se udă cât de des altoii. Cosește trifoiul și luțerna, dar grijește să nu o tai prea jos, că pierе multă. Dacă sunt pe pomi omide, afumă-i cu pucioasă presărată pe jar. Dacă e secetă, udă livezile cu apă limpede. Dacă e pericol să pice bruma, fă foc cu paie umede în vie și în pomet. Luțerna dacă o dai verde la vite, amestecă-o cu paie tăiate mărunț. Dacă sunt gândacii, scutură dimineața pomii, gândacii căzuți, omoară-i sau dai la galițe. Cruță toate păsările: rândunele, pițigoii, cobaturile și altele, nu omorâ șopârlele, aicii, broaștele, lilieci, pentrucă acestea omoară toți gândacii și omidele. Plivește legumele. Sădește flori. Asigură sămănăturile contra grindinei.

Târgurile în luna Maiu.

În fiecare Joi, mare piaț de vite și oi în Caransebeș, care e foarte cercetat. Afară de târgurile regulate de țară.

În Maiu sunt următoarele târguri:

În Giula 22 și 23 Mai, 14, 15, 16, 17 și 18 Iulie.

Prețul bucatelor în Caransebeș:

Grâu per 100 kilo	20—24—
Săcară „ „ „	—
Cucuruz „ „ „	15—16—
Ovăs „ „ „	—
Carne de vită kilo	—96 1—
Carne de porc kilo	128 1.36
Carne de mel kilo	—60 —70

Tîrgul de bucate din Budapesta.

— 20 Maiu 1909. —

I. Cereale.

Grâu, majă m., cel mai frumos cor.	29.85
„ „ „ „ mijlociu cor.	29.70
„ „ „ „ mai slab cor.	28.75
Săcară, majă m., dela cor.	20.05—20.20
Orz, „ „ „ „	17.40—18.10
Cucuruz nou „ „ „	15.30—15.55
Ovăs „ „ „ „	17.35—18.50

II. Producte.

(Prețurile sunt socotite după 100 kilograme și în bani gata.)

Unsoare de porc, dela cor.	140—144
Slănină, „ „	124—126

AVIZ!

La academia de marină ces.-reg. din Fiume, cu începutul anului școlar 1909 pe 1910, se vor îndeplini cam 70 posturi, parte gratuit, parte pe jumătate plată.

— La academia militară și școalele reale militare, cu începutul anului școlar 1909 pe 1910, se vor primi de tot 256 tineri.

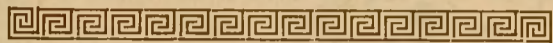
— La școalele reale superioare de onvezi Ludovicane, se vor primi cu începutul anului școlar 1909/1910 cam la 111 tineri, parte gratuit, parte cu taxa de jumătate.

Concursele de primire, se pot vedea în cancelaria senatorului orașenesc II. din Caransebeș, în orele oficioase: 7—1. Rugărilor de primire sunt însă a se înainta până în 30 Iunie a. c.

*

Primirea de elevi în școala ces. și reg. de cadeți. Pe anul prim a școalei ces. și reg. de cadeți (infanterie) din Sibiu se primesc cu începerea anului școlar 1908/1909 (mijlocul lui Septembrie) aproximativ 30 până 35 tineri fizicește apti, cari cu 1 Septembrie anul curent au împlinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, și simțesc în dânsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire, cari totodată cuprind și forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 fil. la școala de cadeți. Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la comanda școalei, imediat după primirea testimoniului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 12 Iulie st. n. Dacă pe-tentul are să mai facă vre-un examen de amendare, atunci trebuie să trimită un atestat interimal. Cererile necomplete, cari se înain-

tează tocmai la terminul ultim, adică 12 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune. E de observat, că cereri, cari intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sunt a se înainta necondiționat la ministeriul reg. ung. de honvezi pentru apărarea țării, până la terminul hotărât, publicat în foaia oficioasă „Rendeleti közlöny“.

Dela subcomitele comit. Caraș-Severin.

Nr. 9226/1909 s. c.

DISPOZIȚII
pentru deprinderea de arme,
supravizită a recruților și pentru
călătoria gratuită a acestora pe
calea ferată.

Conform dispozițiilor ministeriale sub Nr. 4222, se avizează prin aceasta toți acei indivizi, cari sunt chemați la deprindere de arme, sau la supravizită a recruților, că pentru a călători gratuit pe calea ferată, la posturile unde sunt chemați, au a prezentă hârtia de chemare, eventual de recrutare, an-tistiilor de unde sunt, apoi cu hârtia aceasta subscrisă, au a se duce la cea mai apropiată stațiune a căii ferate, și la arătarea ei, inculpaților dela tren, vor călători gratuit până la comandamentul militar, unde sunt chemați.

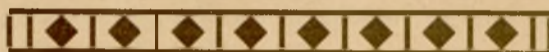
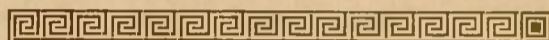
Totodată se avizează prin aceasta și ofi-ciile comunale, comitatense, că sunt îndă-torați a desluși publicul, încă neștiutor des-pre această dispoziție; iar pe dosul hârtiei

de chemare în rubrica „Utmutatás“, care se refere la îndrumări, lângă ea au să legali-zeze, cu subscrierea lor, hârtia, ca respec-tivul chemat la deprindere de arme sau su-pravizită să nu aibă pedeci, pentru călătoria liberă fără taxă pe calea ferată. La cei, cari sunt chemați la deprinderea de arme, an-tistiile comunale sunt avizate, că în cărti-cica de serviciu a individului, unde e „Ab-meldungsklausen“ și aici trebuie prin cuvinte vii a legaliză datul chemării și plecării rez-ervistului, afară de celelalte părți obicinuite până acum.

În locul dlui ministru: Bolgár, secretar ministerial, ordonez tuturor pr.-pretorilor, an-tistiilor com. spre executare și luare la cu-noștință.

Lugos, 28 Apr. 1909.

Issekutz Aurél,
 subcom. comit.

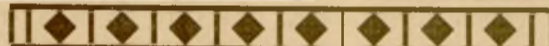
UNELTE (stelajuri,
 lăzi etc.)

necesare pentru o prăvălie, se
 vând din mână liberă.

Informațiuni mai aproape dă

Ioan Fara,

tinicher în Caransebeș.

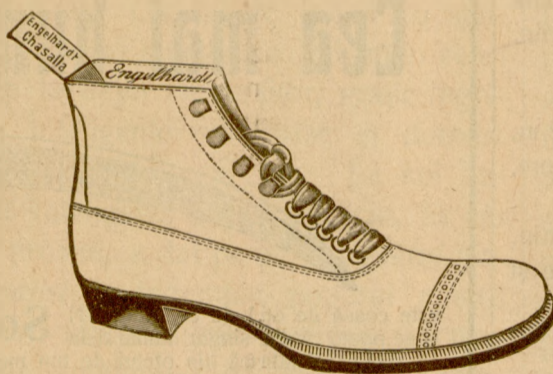

R. GRAU și FIUL CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghete fine, moderne dudă măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

— Reparează prompt și eftin. —

Cel mai mare magazin pentru
 domni, dame și copii.

Singurul vânzător a renumitelor
 fabricate:

„Cobrak“,
 „Danubia“, „Chasalla“

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Îndrumări și pro-specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie
 și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
 63—01.

Mersul trenurilor.

Din Caransebeș la Lugos pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugos la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

Caransebeș—Boufari—Hațeg.

Din Caransebeș spre Boufari pleacă:

Tren de persoane: seara la 6 oare 2 m. și
dimineața la 11 ore 22 m. So-
sește în Boufari: seara la 8 ore
40 m., d. am., la 1 oră 59 min.

Din Caransebeș spre Hațeg pleacă:

Tren de persoane: dimineața la 11 ore 22 m.
Sosește în Hațeg d. am. la 5 ore.

Din Hațeg spre Boufari pleacă:

Tren de persoane: Sara la 5 ore 28 min.
Sosește în Boufari la 8 ore și
59 mi. seara.

Din Boufari spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 5 ore 9 min.
Sosește la Caransebeș: la 7 ore
30 min. dimineața.

Din Hațeg spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 10 ori și
21 minute. Sosește la Caransebeș
d. am. la 4 ore 30 min.

În evul prezent mai renumită
inventiune și masă de

INFRUMȘETARE

e din plante
compusul

KRISTALIN

Resultatul
e fără păreche,
pelea-1 consumă și
prin această devine ne-
tedă, curată și albă. Face
să dispară sbârciturile prorum-
perile etc. de pe față, mâni, grumaz
și umeri — după ungere de 2—3 ori de-
lătură pistriiul, petele de ficat, mitesseri.

KRISTALIN

De mirare întinerește. În apă să desvoață
pentru-că nu conține materii strică-
cioase

Prețul 1 coroană.
În cutiă de sticlă
prețul 3 coroane
Cutia de probă
50 bani.

KRISTALIN

Efectul îl ri-
dică săpunul Kri-
stalin cu 1 cor. pude-
rul de plante 1 cor. Să
capătă în ori și care far-
macie și drogerie. Pe postă
espedează: „KRISTALIN“ Budapest,
Str. Baross 91. — — — — —
Comandări zilnic să rezoalvă, alăturându-
să și instrucțiune despre cum se folosește. —

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-

cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaug 6 în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea postei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Diracțiunea.

Nr. 6864/909.

Târgul de țară

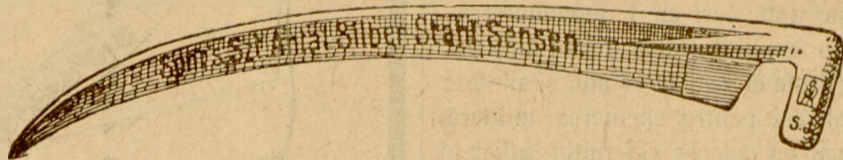
dela Rusale în Timișoara se
va ține din 27 până inclusive
31 Maiu a. c.

Mânarea a ori-ce fel de vite înce-
pând de Joi în 27 Maiu 5 ore di-
mineața e permisă.

Temesvár, la 29 Aprilie 1909.

Beé Ferencz,
főkapitány.

Cea mai bună coasă în lume

este coasă de oțel de St. ANTON și se poate căpăta singur numai dela St. ANTON fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabriciei.

500 de coroane plătesc celui-ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun St. ANTON cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui-ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. ANTON două rele. —

Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite ori-cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o cartă poștală. Lunile de iaruă

sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat! Garanță deplină. — Comandându-se 10 bucăți, o coasă se dă în cinste.

Serviciu conștițios! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înnoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.

Briciu de oțel de diamant

cu garantă de 5 ani, costă 1 frt. 50.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBEȘ.